

Prezidentske volby 2012

Je to už více než 3 týdny, kdy byl Barack Obama znovuzvolen americkým prezidentem. Předtím, než napíšu, co si o tom myslím, Vám vysvětlím, jak tu prezidentské volby fungují.

Mají tu přímou volbu prezidenta. To ale ještě neznamená, že ten, kdo dostane víc hlasů, vyhrává. Každý stát má tzv. College Electoral Votes - 1 hlas odpovídá cca 650 000 obyvatel a každý stát začíná se třemi automatickými hlasy. Zároveň počet hlasů odpovídá počtu zástupců v Congressu a Sněmovně reprezentantů. Proč je ale tedy celkový počet congressmenů a reprezentantů 535, ale počet hlasů 538? Washington D.C. není stát, tudíž nemá žádné zástupce v Capitole, ale přesto má 3 hlasy v prezidentských volbách. Vítěz voleb potřebuje minimálně 270 hlasů.

Tento systém zvýhodňuje malé státy, protože každý stát musí mít minimálně 3 hlasy nezávislé na populaci. Zároveň to ale přináší pár zajímavých a malinko negativních faktů.

Hlasy všech voličů si nejsou rovny. Jeden volič ve Wyomingu se rovná čtyřem voličům v Californii. Dalším faktem je to, že prezident může být zvolen jen 51 % voličů v každém z 11 států s největším počtem obyvatel (California, Texas, Florida, New York, Ohio, Illinois, Georgia, Michigan, North Carolina, Pennsylvania a New Jersey). To je pouze 28 % voličů z celkového počtu. Dalším způsobem, jak vyhrát prezidentské volby a přitom získat co nejméně voličů, je vyhrát s 51 % ve 35 nejméně obydlených státech USA. To znamená, že kandidát může vyhrát i přesto, že 78 % voličů volilo proti němu. Takže se jim tu ta demokracie trochu vytrácí. Celé to vychází z historie. Na začátku to dávalo mnohem větší smysl a teď to asi nikomu ve vládě nepříjde nespravedlivé. Celé to, co jsem popsal, je ale pouze teorie. Ve skutečnosti se v americké historii stalo jen třikrát, že kandidát vyhrál volby, ale nezískal nadpoloviční většinu voličů (1876 - Rutherford Birchard Hayes, 1888 - Benjamin Harrison, 2000 George W. Bush). Pak ještě může nastat remíza, což je taky zajímavá situace, ale to už tu rozebírat nebudu. Prezidentské volby se konají vždy v úterý, což je taky zvláštní, vzhledem k tomu, že většina lidí je v práci. Inaugurace pak probíhá v lednu následujícího roku ve Washingtonu D.C. Poté si prezident vybere svůj kabinet (něco jako naši ministři ve vládě).

A co si o tom všem myslím? Je to malinko šílený. Asi dva měsíce před volbami se neřeší nic jiného. Seskok Felixe Baumgartnera ze stratosféry jsem se dozvěděl z facebooku. O hurikánu Sandy jsem poprvé četl na českém internetovém serveru a kolik tam bylo obětí mi musel říct můj tat'ka. Jediné, co tu někdo aspoň trochu sledoval, bylo úmrtí a pohřeb Neila Armstronga. Trochu mi přišlo, že i kdyby shořel Národní park Yellowstone, vyschlo všech pět Velkých jezer a Los Angeles zničilo zemětřesení, někdo by tomu začal věnovat větší pozornost až po volbách.

Mají tu celkem 4 debaty. Tři z nich jsou mezi kandidáty na prezidenta a jedna je mezi kandidáty na vice-prezidenta. Během nich nesmí nikdo rušit a fandí se skoro jako při fotbale. Jediné, co

podle mě toto chování omlouvá, je to, že americký prezident značnou měrou ovlivňuje život Američanů a patří k nejmocnějším lidem na světě. Samozřejmě i za ním stojí další lidé, kteří nejsou vidět, ale to už by bylo na jinou úvahu.

Stručně řečeno, jsem rád, že už je to bláznovství za námi. Přesto to pro mě byla zajímavá zkušenost a dost mi to přiblížilo formu vlády ve Spojených státech.

Kdyby Vás toto téma zajímalo blíže, nabízím 3 videa (vsechna v angličtině):

<http://www.youtube.com/watch?v=sHEDXzOfENI>

<http://www.youtube.com/watch?v=OUS9mM8Xbbw&feature=relmfu>

<http://www.youtube.com/watch?v=7wC42HgLA4k&feature=fvwrel>

Přesně se zaměřím na Washington D.C., protože jsem ho navštívil, a napíšu pár vět o Thanksgiving Day.